

BAJMC (NEP) Sem.2 Examination
DSC-M-BAJMC-123
Principles of Political Science

Time : 2-00 Hours]

May-2025

[Max. Marks : 50

Note : All 5 questions are compulsory.

All questions carry equal marks. – 10 marks each.

1. 'स्टेट' એટલે શું ? તેના ચાર મહત્વના તત્વોની ચર્ચા કરો.

OR

1. લોકશાહી એટલે શું? 'પ્રત્યક્ષ' અને 'પ્રતિનિધિ' લોકશાહી વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

2. એરિસ્ટોટલના મતાનુસાર 'નાગરિક' કોને કહેવાય? તેના 'સીટી સ્ટેટ' માં નાગરિકત્વ સંદર્ભેના વિચારો સમજાવો.

OR

2. કાર્લ માર્ક્સના મતાનુસાર મુડીવાદની બે મોટી ખામીઓ કઈ છે? સવિસ્તાર સમજાવો.

3. ભારતીય બંધારણના સંદર્ભે 'કટોકટી' એટલે શું? 'રાષ્ટ્રપતિ શાસન' ટૂંકમાં સમજાવો.

OR

3. મૂળભૂત અધિકારો એટલે શું? કોઈપણ બે સવિસ્તાર સમજાવો.

4. 'પાર્ટી સિસ્ટમ' શું હોય છે? ભારતમાં મહત્વના / મુખ્ય રાજકીય પક્ષોના સંદર્ભે 'પાર્ટી સિસ્ટમ' સવિસ્તાર સમજાવો.

OR

4. "ગ્લોબલ કોમન્સ" એટલે શું? તેના કોઈપણ બે ઉદાહરણ આપી તેનું સંરક્ષણ શા માટે જરૂરી છે તે સમજાવો.

5. નીચે પૈકી કોઈપણ પાંચના જવાબ ટૂંકમાં આપો.

- 1) નકારાત્મક સ્વતંત્રતા
- 2) કૌટિલ્યની સપ્તાંગ શિયરી
- 3) મેક્સિચાવેલીના 'પ્રિન્સ'ની લાક્ષણિકતાઓ
- 4) મૂળભૂત ફરજો
- 5) અખબારી સ્વાતંત્ર્યનો અધિકાર
- 6) કદરવાદ
- 7) ન્યાયિક સમીક્ષા
- 8) નવી વિશ્વ વ્યવસ્થા

(P.T.O)

EJ92-2

Course: BAJMC (Hons.) Sem. 2
Paper 3 : Principles of Political Science
Paper Code : DSC-M BAJMC123

Note : All 5 questions are compulsory.
All questions carry equal marks. – 10 marks each.

---

1) What is a state? Discuss its four essential elements.

OR

1) What is democracy? Explain the difference between direct and representative democracy.

2) According to Aristotle, who is citizen? Explain his idea of citizenship in a city-state.

OR

2) What are two major defects of capitalism according to Karl Marx?

3) What is an Emergency in the context of Indian Constitution? Briefly describe Presidential Rule.

OR

3) What is Fundamental Rights? Explain in two in detail.

4) What is a Party system? Describe the party system in India with examples of major national parties.

OR

4) Explain the term Global Commons. Give two examples and explain why they are important to protect.

5) Attempt any 5 out of 8 questions in short.

1. Negative Liberty
2. Kautilya Saptanga Theory
3. Characteristic of Machiavelli's Prince
4. Fundamental Duties
5. Right to Press Freedom
6. Fundamentalism
7. Judicial Review
8. New world order

=====XXXXXXXX=====